

"İnönü Solculuğu"

İçeriği Yazan: [Ufuk KESİCİ](#) [1] Zaman: Cts, 23/01/2010 - 14:05

"İsmet Paşa Solcu'u ya da solcular?" sözünü

ben ilk kez Kemal Tahir'den okumuştum... Ne yalan söyleyeyim pek de sevmiştim. İnönü cumhuriyetine yakışan

bir "solculuk"tu...

Yaklaşık tarihi az buçuk bilenler hatırlayacaklar. 1946 seçimleri "açık oy, gizli sayım"a göre yapılmış bir seçimdi.

Yani kime, hangi partiye oy verdiğiniz görülecek; ama seçim sayımlar gizli yapılacaktı... Artık ne denli

"demokratik seçim" olduğunu varın siz düşünün... CHP burun farkıyla iktidarda kalıyordu da bu seçim sistemine

göre bile DP (Menderesli Demokrat Parti) mecliste muhalefet olu?turacak bir milletvekili say?s? da elde etmesine

yar?yordu.

CHP'li olsun ve CHP'ye oy ats?n diye "köylünün örgütlenmesi" ad?na kurulmu? "Köy Enstitüleri" pek de i?levini

yerine getirememi?, köylüler CHP'ye oy atmam??t?... ?smet Pa?a'n?n bu "Köy Enstitüsü" projesinden vazgeçme

dönemi i?te bu 1946 seçimlerinden sonradır...

İkinci Savaş sonrası, dünyada gelişmekte olan demokrasi hareketi sonrası zaten zorla sözde demokrasiye geçen

İsmet Paşa, (Oysa Mustafa Kemal, kendi döneminde 'demokrasinin öldüğünü' söyleyen Batı karşılarında iki kez

demokrasi girişiminde bulunmuştu) 1946 seçimlerinin kendisi için pek parlak olmadığını görmüş, seçim sisteminin

onca anti-demokratl???na ra?men DP, 65 milletvekili kazanm??t?... ?nönülü CHP de 396 milletvekili... 7'de

ba??ms?z milletvekili seçilmi?ti...

Bu seçimler zaten CHP'nin ?nönülü ve ?nönüsüz kazand??? son seçim olacakt?... 1946 y?!?ndan beri CHP -ara

dönemler d???nda- halk?n oyu taraf?ndan iktidar yap?lmayacakt?... Yani CHP günümüze dek 64 y?ld?r iktidar yüzü

görememi?ti...

?smet Pa?a, 1938-1950 y?llar? aras?ndaki ?nönü Cumhuriyeti'nde bir yandan art?k "demokrasi" naralar? atan

müttefik devletler kar??s?nda "demokrasiyi savunur görünürken, (Nihal Ats?z ve benzeri Türkçüleri içeri at?yordu o

s?rada) Sovyetler'e parmak kald?r?yor; bir yandan da 1940 neslinin solcular?n? (Naz?m Hikmet, Kemal Tahir vb)

içeri atarak da Batı'ı müttefiklere (emperyalizme) göz k?p?yordu... "İnönü tarafsızlı???" buydu...

Kemal Tahir'in "Şmet Pa?a Solculu?u/Solcular?" dedi?i, ?ey de buydu... Kalk?nmay? "e?itime" dayamak,

ö?retmene hiçbir sistemde hak etmedi?i "kalk?nman?n misyonu" rolünü ona vermek... Yani bir ba?ka aç?dan

bakarsan?z Hasan Ali Yücel'in (Can Yücel'in babas?) "e?itim solculu?u"...

Şmet Pa?a, bu Hasan Ali Yücel tak?m?n?n "e?itim solcular?n?" bile günü ve zaman? gelince (yani emperyalizme

iyice ba?lan?nca) gözünü k?rpmadan harc?yordu... (Niyazi Berkes'in "Unutulan Y?llar"?n? okuman?z? tavsiye

ederim...)

?smet ?nönü solculu?u tamamen bir üstyap?sal solculu?uydu... Yani "zarars?z solculuk"...
??in ilginç, me?ru bas?n, "Sol" deyince de hep bu ?nönü Solculu?unu dü?ünüyor; onun d???ndaki "Sol" yasad???

kabul ediliyordu...

Derken 1960 Darbesi/?htilali, oluyor... DP iktidardan dü?ürölüp liderleri as?l?yor; ?nönü 1965 seçimlerine dek

ba?bakan oluyordu. 1965 seçimleri, yeni anayasa ve de?i?en seçim sistemi sonucunda T?P (Türkiye ??çi Partisi)

15 milletvekiliyle meclise giriyor, seçimi kazanm?? AP iktidar?na (Süleyman Demirel liderli?inde) mecliste kök

söktürüyordu...

Aaaa tam bu s?rada ?smet ?nönü bir "Ortan?n Sol" projesi ortaya at?yor, T?P'i "marjinal sol" ilan ediyor, neredeyse

tümü T?P'li 68 gençli?ini olmayacak bir ?eye "gerillac?l??a" itiyordu. Meclisten bir ?ey olmayacak diye dü?ünmü?tü

gençlik, ve elbette yükselen bir CHE hayranl??? vard?..(Elbette T?P'in kendi içindeki iç sava?lar? da ?nönü

taraf?ndan kullan?lm??t?) Zaten 1969 seçimlerinde T?P iki milletvekili ç?karabiliyordu...

Gene diyorum, me?ru büyük gazeteler bu anlamda CHP'yi Sol say?yor; CHP d???ndaki Sol yasad??? Sol ilan

ediliyordu...

CHP'nin bu "olmayan" solculuğuna zaten saç ve muhafazakar partiler de itibar ediyor, aslında gerçek sol

partilerin, ne gazetelerde, ne TV'lerde görüşleri yayınlanıyordu...

Siz böyle mi sandınız... AKP 2002'de iktidara gelir gelmez, CHP'nin sadece "Laiklik" tepkisi göstermesini...

Atatürkçülük dediği şeyin de "özünden anti-emperyalizm koparılmaması", "Cumhuriyeti Ordu Korur" düzeyine

indirildi?ini...

Ya Kemalizmin "Laik ve Hukuk Devleti"nin ille de vazgeçilmez ko?ulu oldu?u "Anti-Emperyalizm" ve "Ulusal

Demokratik Devrim" olmas?n?n gözden dü?ürölüp soyut bir "Atatürkçülü?e" dönü?türülmesi!!!!

Sözde "solcu" CHP'den bu konuda tek laf gelmiyor, AB'ye girmek yar???nda CHP lideri Baykal, var olan iktidar

liderine "Ben senden önce çabalad?m bu konuda" diyor, Mustafa Kemal ideolojisi, art?k "Balo salonlar?nda 9.

senfoni dinlemek" olarak algılanıyor...

Sayın Baykal, bu yaptığınız solculuk, "SMET PAŞA SOLCUĞU"ndan başka neydi?

Bir açışlarsanız?

ufuk.kesici@politikadergisi.com

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [2]
- [Tarih](#) [3]

Kaynak URL (03/05/2024 - 12:06 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/okur-makale/inonu-solculugu-2>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ufuk-kesici>

[2] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>